

stantě umělecké se matematika hodí pramálo. Zkušenost nechrání před omyly ani netvoří sama ze sebe. Jinak budeme za umění považovat pedantskou kombinatoriku starých tvarů.

(Host 7, č. 2, listopad 1927)

Těm, kdož letos prohlásili, že poetismus je mrtev, říkáme, že přišli se svým objevem pozdě, neboť rozmanití Rutteové, Kodíčkové et consortes jej přece ubili hned při vzniku, anebo příliš záhy, či příliš nečas, prohlásivše za mrtvolu hnutí v roce, kdy vychází řada básnických sbírek Nezvalových a především jeho Akrobat, kdy se tiskne Bieblova kniha S lodí, jež dováží čaj a kávu, kdy vyšel Seifertův Slavík zpívá špatně, kdy F. Halas debutuje nadějně svou Sepíí, kdy Vančura překvapuje svou dramatickou básní Učitel a žák, kdy Zavadova úspěšná Panychida svědčí spíše o novém obohacení než o zániku poetismu! Ohlašovat zánik poetismu čas od času stává se nevinnou zábavou pseudokritiků, kteří netuší, že obecenstvo není tak pošetilé, aby nevědělo, že opravdu mrtvé je jen to, o čem se už nikdy nemluví. Fakt, že poetismus byl hrubě exploatován přečetnými epigony a plagiátory, kteří nepochopili vůbec podstatu jeho poslání a drželi se jen klamného povrchního zdání, je sice i nám trapný, ale není důkazem zániku poetismu — spíše naopak! Není náhodou, že ti „kritikové“, kteří prohlásili „úmrtí poetismu“, byli sami většinou „podešvovými“ epigony jeho estetiky. Jak směšně vypadá kampaň proti poetismu, o níž se Píša domnívá, že ji vyhrál, v knize Směry a cíle, jak směšné je mudrování Fraenklovo, Götzovo a jiných, když zároveň se vzrůstající silou, intenzitou a bohatstvím poetismu probouzí se o toto hnutí zájem ciziny. W. Giusti uveřejnil v Rivista di Letterature slave informativní článek

o poetismu a oficiózní list L'Europe Centrale glosuje jej, píše dokonce: „Cette jeune école tchèque est encore peu connue à l'étranger, mais elle y trouve de toutes parts des analogies, et ne peut manquer d'y intéresser vivement les nouvelles générations. M. Giusti souligne le sens profond du poétisme, réaction de la libre fantaisie contre le réalisme et l'idéologie de l'école prolétarienne. [...] En s'appliquant à définir l'originalité des trois principaux représentants du poétisme MM. Seifert, Nezval et Konstantin Biebl, M. Giusti présente de nombreuses traductions de fragments de leurs poésies. [...] Cette tendance poétique, bien vivante en dépit de tout ce qu'on peut lui reprocher, „a déjà laissé une trace profonde dans les lettres tchèques“, auxquelles ses trois jeunes représentants ont apporté „une note nouvelle, sincère et jeune, qui ne périra point dans le changement continu des tendances et des goûts“. Nejvíce nás bavilo, když jsme čtli v 3. čísle letošního ročníku Rozprav Aventina nový důkaz o zániku poetismu. Pan František Kubka (!) píše tu blahopřání Miroslavu Ruttemu ke knize Měsíčná noc. Třebaže by nás netěšilo tuto knihu číst, byli jsme nicméně velmi upoutáni těmito řádky: „A bylo to i vaše češtví, které přetavilo hračky a intelektualistické qui pro quo tzv. poetismu, s nímž jste tak dlouho zápasil, až vám požehnal. Naplnil jste něco, co musilo z poetismu vzniknout: Syntézu myšlenky a formy — hudbu citu.“ Tohleto neměl p. Rutteovi jeho přítel dělat! Risum teneatis, amici: Rutte poetistou! Americká groteska stejně povedená, jako když Kodíček prohlásí 1927: „my hlasatelé purismu a konstruktivismu“, když jeho hnusné útoky proti prvním projevům těchto směrů u nás ve sbornících Devětsil a Život II jsou již všeobecně zapomenuty, a jako když Národní divadlo, Karel Dostal a Vlastislav Hofman, imitují práci Osvozeného divadla a Jindřicha Honzla, ale teprve tato bezduchá imitace je kritikou československé značky uznána za ryzí a zralou modernost a hlubokou originalitu. Těšíme se, že poetismus není tak děsně mrtev — když je i pan Rutte poetistou.

(ReD 1, č. 3, prosinec 1927)

Trapně nejapným útokem proti poetismu nazval můj článek Poetistické hrany Karel Teige v posledním čísle ReDu (I, 3). Konstatuji k tomu: 1. můj článek není útokem, ale kritikou; 2. trapným se může zdát jen hokynářčkoví, který před krámkem se smíšeným zbožím vychvaluje proti konkurenci své loňské banány („pro mráz uvnitř“); 3. nabídl jsem hned po uveřejnění svého článku Karlu Teigovi (a Karel Teige je lhář, pakli to popře!) libovolný počet stránek Tvorbě na polemiku nebo repliku proti svému článku. Karel Teige slíbil mi za sebe i za V. Nezvala dva polemické články do 1. září. Články nedodal. Domnívá-li se, že postranní nadávkou v ReDu svůj slib plní, dopouští se něčeho, co postrádá obratnosti, vtipu i taktu. — A nyní pár slov po česku: Jsem rád poznámce Karla Teiga, bez ní bych nepřišel tak brzy k poznání, na jakého to gentlemana jsem plýtvat svou loajalitou. Neboť: moci uveřejnit zaručeně necenzurovaně podepsanou a otevřenou polemiku proti odpůřčímu názoru v listě, kde byl původní článek otištěn; odmítnout to a pokusit se o anonymní kopnutí zezadu je znakem chlapíka, který by měl svůj habitus podrobit pečlivě zkoušce čistotnosti. Habitem myslím habitus psychický.

(Tvorba 2, č. 8, prosinec 1927)